

Työttömän etäterveystarkastus

Tiivistelmä

Projektiasiantuntija Minni Minkkinen
Projektipäällikkö Anu Markkola

Helsingin kaupunki 2025
[Innokylä-verkkosivu](#)

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Projektin kokonaisuus

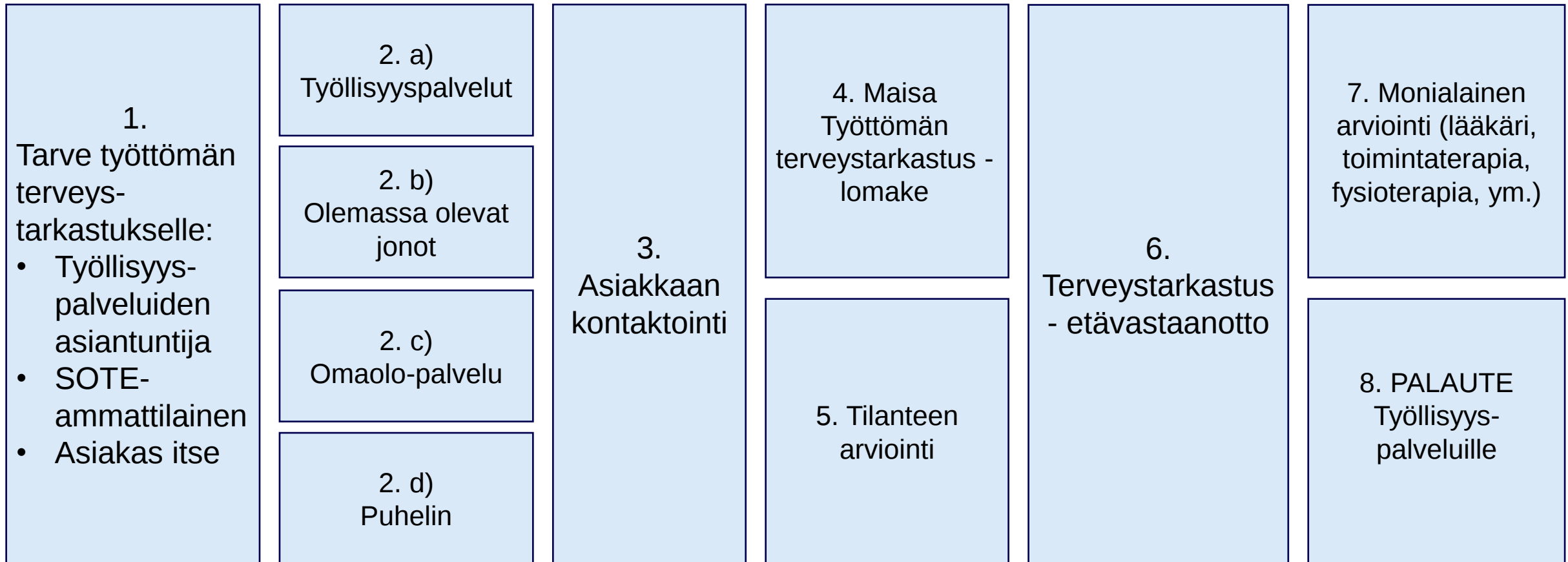
Toimintamallin suunnittelu on toteutettu osana EU-rahoitteista Kestävän kasvun hankkeen Moniammatillisuus ja uudet ammattiryhmät -osaprojektia.

Projektin tarkoituksena oli kehittää sujuva työttömän etäterveystarkastusprosessi yhteistyössä Helsingin terveysasemapalveluiden, työllisyyspalveluiden ja palveluntuottajan kanssa. Parantaa ja lisätä terveyttä ja hyvinvointia tukeavia palveluita heikommassa asemassa oleville asiakkaille.

Projektin tavoitteet

- Asiakas ohjautuu Työllisyyspalveluista sujuvasti sähköisen läheteväylän kautta työttömän terveystarkastukseen
- Terveystarkastuksessa hyödynnetään digitaalisia esitietolomakkeita ja terveystarkastuskyselyä
- Asiakas saa motivoivaa omaan tilanteeseensa sopivaa elintapaneuvontaa
- Asiakkaan tilannetta arvioidaan monialaisten silmälasien läpi ja hänet ohjataan tarvittaessa kattavasti Terveys- ja hyvinvointikeskuksen palveluiden pariin
- Terveystarkastuksesta lähtee sähköinen palaute työllisyyspalveluiden vastuuasiantuntijalle

Työttömän etäterveystarkastukseen ohjautumisen prosessi

Prosessin vaiheet

1. Tarve

Yleensä tarve työttömän terveystarkastukselle nousee esiin Työllisyyspalveluissa asiakkaan asioidessa vastuuasiantuntijan kanssa. Tarve voi havaita myös asiakas itse tai joku muu sote-ammattilainen. On tärkeää, että väylät työttömän terveystarkastukseen ovat kaikille saavutettavissa.

2. Ohjautuminen työttömän terveystarkastukseen

a) Työllisyyspalvelut

- Asiakkaan vastuuasiantuntija täyttää lähete-palaute-lomakkeen työttömän terveystarkastukseen. Asiakas allekirjoittaa luvan tietojenvaihtoon minkä jälkeen se lähetetään suojatulla sähköpostilla.
- Läheteestä selviää asiakkaan digitaidot sekä mahdollinen tulkin tarve. Lisäksi siihen on liitetty asiakkaan työ- ja opiskeluhistoriaa koskevia tietoja.
- Asiakas saa vielä erillisen asiakasohjeen, josta ilmenee prosessin vaiheet.

b) Olemassa olevat jonot

- Terveysasemilla olevat asiakkaat, jotka odottavat aikaa työttömän terveystarkastukseen tai lääkärin työkyvyn arviointiin ja hyötyvät edeltävästä työttömän terveystarkastuksesta voidaan lähettää .
- Asiakkaan kyettävä etäasiointiin

c) Omaolon digitaalinen terveystarkastus

- Kun terveystarkastuksen täyttösyyksi on valittu ”työttömän terveystarkastus” ja tulokset voidaan lähettää ammattilaiselle, ne ohjautuvat suoraan etäterveystarkastus-prosessiin.

d) Puhelinajanvaraus

- Työllisyyspalveluiden asiantuntijat voivat ohjata asiakkaat myös soittamaan ajan työttömän etäterveystarkastukseen.

Prosessin vaiheet

3. Asiakkaan kontaktointi

- Asiakkaaseen otetaan yhteyttä pääsääntöisesti soittamalla ja käymällä alkukartoituskeskustelu. Asiakkaalle lähetetään tarvittaessa esitietokysely sähköisen asiakasportaali Maisan kautta.
- Asiakas ohjataan mittaamaan verenpaine ja käymään laboratoriokokeissa.
- Asiakkaalle varataan aika etävastaanotolle.

4. Sähköisen asiakasportaalin Työttömän terveystarkastus -lomake

- Mikäli asiakas ei ole täyttänyt Omaolon digitaalista terveystarkastusta, pyydetään hänet täyttämään ennen vastaanottoa Maisa-asiakasportaalin kautta täytettävä terveystarkastus-kysely.
- Esitietojen kerääminen tuo tärkeää tietoa terveystarkastukseen mm. tietoja terveydestä, liikkumisesta, päihteiden käytöstä, sosiaalisista suhteista ja sujuvoittaa myöhempää tarkastuksen suorittamista.

5. Tilanteen arviointi

- Tuloksien perusteella asiakkaan tilannetta arvioidaan tarvittaessa vielä ennen vastaanottoa.
- Mikäli esimerkiksi Omaolon digitaalisen terveystarkastuksen ja alkukartoituspuhelun jälkeen asiakas tai ammattilainen ei koe enää tarvetta erilliselle vastaanotolle, ei sitä järjestetä.

Prosessin vaiheet

6. Terveystarkastus-etävastaanotto

- Asiakkaan kanssa käydään läpi työttömän terveystarkastus kysely sekä mittaus- ja laboratoriotulokset. Tulosten ja keskustelun perusteella asiakkaalle annetaan motivoivaa terveysneuvontaa.
- Tarvittaessa asiakassegmentointi. Asiakkaalle kirjataan tarvittavat HYTE-indikaattorit.
- Etäterveystarkastus toteutetaan potilastietojärjestelmän videovastaanottona tai puhelinvastaanottona. Tarvittaessa asioidaan tulkin kanssa.

7. Monialainen tilanteen arviointi

- Arvioidaan, onko asiakkaalla mahdollisesti sosiaalityön, toimintaterapian, fysioterapian, mielenterveys- ja päihde- tai esimerkiksi suun terveydenhuollon palveluiden tarvetta.
- Rokotusten, näön- tai kuulon tarkastamisen tarpeessa asiakas ohjataan omalle terveysasemalle.
- Mikäli asiakkaalla on jokin hoitoa vaativa oire, sairaus tai tarve työ- ja toimintakyvyn arvioinnille, ohjataan hänet oman terveysaseman lääkärille, joka vastaa sairauksien hoidosta ja kirjoittaa myös tarvittavat lausunnot, esimerkiksi kuntoutuksen hakemista varten.

8. Palaute terveystarkastuksesta

- Palaute työttömän terveystarkastuksesta lähetetään sähköisesti työllisyyspalveluihin. Tarvittaessa asiakas voi näyttää tai tulostaa palautteen myös potilastietojärjestelmän asiakasportaalista.
- Palaute auttaa viranomaista arvioimaan asiakkaan työ- ja toimintakykyä ja työllistymistä edistävien palveluiden tarvetta.

Tuloksia

Kokeilun aikana onnistuttiin mallintamaan sitä, kuinka asiakas ohjautuu sujuvasti sähköistä väylää pitkin työttömän etäterveystarkastukseen.

- Työttömän etäterveystarkastus -prosessi arvioitiin toimivaksi malliksi, ja toimintaa päätettiin jatkaa vuoden 2026 puolella.
- Malli nopeuttaa asiakkaiden ohjautumista terveystarkastuksiin ja ko. tiedon siirtymistä sujuvasti työllistymistä tukevien palveluiden palvelutarpeen arvioinnin käyttöön.
- Ajanjaksolla 4/2024–11/2025 terveystarkastuksia oli toteutettu 1035 kpl.
 - Vajaa 10 % asiakkaista tarkastettiin tulkin välityksellä
 - Noin 25 % tarkastuksista ei johtanut jatko-ohjauksiin
 - Vajaa 60 %:lla asiakkaista oli tarve ohjata lääkärin arvioon mm. työkyvyn arvion vuoksi
 - Sen lisäksi asiakkaita ohjattiin mm MTP-hoitajalle, fysioterapiaan, toimintaterapiaan, kuulon tutkimuksiin tai sosiaalityön pariin
- Asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella osallistuneista asiakkaista 88 % oli tyytyväisiä tarkastukseen.